

Izvedbeni plan

Studijski odjel	Povijesti	Godina studija	1.
Akadska godina	2013./2014.	Semestar	Ljetni

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Hrvatske političke ideje u 19. i 20. stoljeću		
Kratica predmeta	POVD223	Šifra predmeta	101708
Status predmeta	Obvezni	ECTS bodovi	5
Preduvjeti za upis predmeta	Nema		

Ukupno opterećenje predmeta

Vrsta nastave	Ukupno sati	Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30	Seminari	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj predmeta

Ime i prezime Ivan Bulić

Akademski stupanj Doktor znanosti

Stručni naziv Docent

Kontakt e-mail ivan.bulic@unicath.hr

Telefon +385 (1) 3706 638

Konzultacije Prema objavljenom rasporedu, kabinet 234

III. DETALJNI PODACI O PREDMETU

Jezik na kojem se nastava održava

Opis predmeta

Sustavno prikazati političke ideje na hrvatskom prostoru u naznačenom dvostoljetnom razdoblju te sadržaje i oblike plasiranja i zagovaranja tih ideja, njihove nositelje i postignuća.

Analizirati inicijalna, predpreporodna idejna gibanja na hrvatskom prostoru od Maksimilijana Vrhovca preko Janka Draškovića i Ivana Derkosa do Ljudevita Gaja. Raščlaniti i definirati idejnu bit hrvatskoga ilirskoga pokreta (hrvatskoga narodnoga preporoda). Odgovoriti na pitanja: što je taj pokret značio u nacionalno-političkom smislu (kao otpor mađarizaciji, germanizaciji i talijanizaciji, kao izraz vlastitih političkih težnji na osnovama emotivne i teritorijalno-upravne integracije hrvatskoga naroda i njegova državnog i prirodnog prava da bude ravnopravan i svoj na svome), u nacionalno-kulturnom pogledu (izgradnja jedinstvenog, standardnog književnog jezika; unapređivanje književno-stvaralačkog rada; unapređivanje kazališne, likovne i glazbene umjetnosti; unapređivanje prosvjetnog djelovanja; napuštanje staleške zatvorenosti i prihvaćanje liberalno-demokratskih načela u duhu krilatica: sloboda, bratstvo i jednakost). Prikazati smisao ideja slavenske solidarnosti i političkih koncepcija austroslavizma. Objasniti osnove nastanka jugoslavenske ideologije. Prikazati utemeljenost zalaganja za čisto hrvatsku političku misao u njezinu pravaškom i narodnjačkom obliku. Istaknuti nastojanja oko rješavanja hrvatskoga pitanja u Austro-Ugarskoj na temeljima trijalizma i federalizacije Habsburške Monarhije. Prikazati Supilove koncepcije južnoslavenskog ujedinjenja. Objasniti koncepciju Radićeva konfederalizma i

Mačekova federalizma. Prikazati državotvorne koncepcije hrvatskih socijaldemokrata i hrvatskih komunista. Kako je došlo do stvaranja Banovine Hrvatske i što je njome ostvareno od hrvatskih državotvornih ideja? Idejni i praktični promašaji NDH. Državotvorno značenje ZAVNOH-ovske Hrvatske. Hrvatsko pitanje u socijalističkoj Jugoslaviji (oporbeno djelovanje hrvatske inteligencije u zemlji, aktivnost hrvatske političke emigracije). Nužnost sloma komunističkog socijalizma. Ostvarenje hrvatskih težnji za slobodom, suverenošću i državnom samostalnošću. Putevi i stranputice tranzicije.

Literatura

Obvezna	Ivo Perić, Hrvatska državotvorna misao u XIX. i XX. stoljeću, Zagreb, 2002.; Hrvatska politika u XX. stoljeću. Zbornik, Zagreb, 2006; Nikša Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.
Dopunska	Stjepan Matković i Tihomir Cipek, Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842.-1914., Zagreb, 2006., str. 15.-85.; Arnold Suppan, Oblikovanje nacije u građanskoj Hrvatskoj 1835.-1918., Zagreb, 1999.; Ivan Bulić, Ivan Skerlec Lomnički 1913.-1917. Kraljevski komesar i hrvatski ban, Zagreb, 2011., (doktorski rad); Stjepan Antoljak, Hrvatska historiografija, Zagreb, 2004.; Jaroslav Šidak, Mirjana Gross, Igor Karaman, Dragovan Šepić, Povijest hrvatskog naroda g. 1860. – 1914., Zagreb, 1968.; Mirjana Gross, Povijest pravaške ideologije, Zagreb, 1973.; Antun Bozanić, Biskup Mahnić, pastir i javni djelatnik u Hrvata, Krk – Zagreb 1991.; Zagreb, 2005.; Ljubomir Antić, Velikosrpski nacionalni programi. Ishodišta i posljedice, Zagreb 2007; Jure Krišto, Prešućena povijest, katolička crkva u hrvatskoj politici 1850.-1918., Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994.; Nikša Stančić, Hrvatska nacionalna ideologija preporodnog pokreta u Dalmaciji (Mihovil Pavlinović i njegov krug do 1869), Zagreb: Institut za hrvatsku povijest, 1980.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se	Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave	Ne	Ulazi u prosjek	Da
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita		1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;			
		2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pisana verzija seminarskog rada			
		3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno putem seminarskih obveza i dva kolokvija.			
Način polaganja ispita		1) Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);			
		2) Završni ispit (usmeni).			
		Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:			
		nedovoljan (1) – 0-49,9%			
		dovoljan (2) – 50-64,9%			
		dobar (3) – 65-79,9%			
		vrlo dobar (4) – 80-89,9%			
		izvrstan (5) – 90% i više			
Način ocjenjivanja		Način stjecanja ocjene:			
		a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene			
		1) seminarske obveze – 20% (pripremljeno izlaganje – 8%; predana i prihvaćena pisana verzija seminarskog rada – 12%)			
		2) 1. kolokvij – 25%			

3) 2. kolokvij – 25%

b) **Završni ispit** – 30% ocjene

usmeni ispit – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)

Datumi kolokvija 8. nastavni temin i 15. nastavni termin

Datumi ispitnih rokova Ljetni: 10.06. 2014; 25.06. 2014; 03.07. 2014.
Jesenski: 02.09.2014.; 12.09. 2014.; 24.09.2014.

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

Tjedan	Tema
1.	Uvodno predavanje/ Nasljeđe ranog novog vijeka i ulazak u novo doba. Proces hrvatske nacionalne integracije.
2.	„Hrvatski narodni preporod“ ili „Ilirski pokret“? Državotvorna promišljanja iliraca.
3.	Svjetonazorske i programske razlike na početku stranačkog života u hrvatskim zemljama.
4.	1848. Europski ideal o slobodi i jednakosti u odnosu prema hrvatskim zahtjevima i otporu zbog političkog obespravljanja i nacionalnog odnarođivanja.
5.	Hrvatska politička i gospodarska stvarnost u odnosu na Hrvatsko-ugarsku nagodbu 1868. godine.
6.	Smisao ideje slavenske solidarnosti i političkih koncepcija austroslavizma.
7.	Apsolutni hrvatski nacionalni identitet. Pravaška ideologija o samostalnoj hrvatskoj državi.
8.	Katolički pokret. Ideologija „političkog hrvatstva“ i program „rekatolizacije“ društva – osnovica borbe za veći stupanj samostalnosti Hrvatske.
9.	Stjepan Radić od zagovaratelja ideje o podunavskoj federaciji u Austro-Ugarskoj Monarhiji do konfederalizma u Kraljevini SHS.
10.	Hrvatski ideolozi između Beča, Budimpešte i Beograda uoči i tijekom Prvog svjetskog rata.
11.	Banovina Hrvatska u kontekstu ostvarenja hrvatskih državotvornih ciljeva.
12.	Hrvatske državotvorne koncepcije u ratnim prilikama 1941.-1945.
13.	Održanje hrvatske državotvorne ideje unatoč totalitarizmima 20. stoljeća (fašizma, nacional-socijalizma i komunizma)
14.	Hrvatsko pitanje u socijalističkoj Jugoslaviji.
15.	Zaključno predavanje.

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Djelovanje hrvatskih društvenih i političkih elita poglavito Hrvatskog sabora od 1790. u kontekstu naglašenih pokušaja mađarizacije hrvatskog prostora.
2.	Značaj i uloga hrvatskog svećenstva poglavito župničkog tijekom procesa hrvatske nacionalne integracije.
3.	Protonotar Kraljevstva Josip Kušević – prva tiskana zbirka hrvatskoga državnog prava.
4.	Nacionalno – politički programski spisi iliraca.
5.	Ljudevit Gaj i klasifikacija južnoslavenskih jezika i naroda.
6.	Historiografskom, političkom i vojnom argumentacijom protiv mađarskog ekspanzionizma. Ivan Kukuljević Sakcinski, Janko Drašković, ban Josip Jelačić.
7.	Austroslavistička promišljanja u hrvatskoj politici. Josip Juraj Strossmayer.
8.	Kolokvij u terminu seminara

9.	Značaj Hrvatskog sabora 1861. godine i ban Josip Šokčević
10.	Politička i društvena misao Ante Starčevića. Hrvatska nacionalna i politička misao don Mihovila Pavlinovića.
11.	Modernizacija institucija i načela vladanja za banovanja Ivana Mažuranića.
12.	Ideja hrvatsko-srpskog narodnog jedinstva. (provoditelji, ishodišta, ciljevi, metodologija)
13.	Javna djelatnost i značenje krčkog biskupa Antuna Mahnića.
14.	Hrvatska i Prvi svjetski rat. Hrvatski otpor Kraljevini SHS i Kraljevini Jugoslaviji.
15.	Kolokvij u terminu seminara.